

Міністерство освіти і науки України
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)
Національна школа публічного адміністрування (Канада)
Варненський вільний університет Чорноризця Храбра (Болгарія)
Гентський університет (Бельгія)
Балтійська міжнародна академія (Латвія)
Міжнародний науково-освітній та навчальний центр (Естонія)
Покров Чехінвест s.r.o. (Чеська Республіка)
Київський національний університет імені Тараса Шевченка (Україна)
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Україна)
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна (Україна)
Київський національний університет будівництва та архітектури (Україна)
Державний торговельно-економічний Університет (Україна)
Сумський державний університет (Україна)
Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського (Україна)
Ужгородський національний університет (Україна)
Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної
академії наук України» (Україна)
Державна установа «Інститут демографії та проблем якості життя
Національної академії наук України» (Україна)
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти (Україна)
Полтавське територіальне відділення Всеукраїнської професійної громадської
організації «Співка аудиторів України» (Україна)
Торгово-промислова палата України (Україна)

ЗБІРНИК

III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції «СТАЛИЙ РОЗВИТОК: ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ РЕАЛІЙ»

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

05 червня 2025 року

ПОЛТАВА

**Ministry of Education and Science of Ukraine
National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic»
Educational and Research Institute of Finance, Economy, Management and Law
(Ukraine)
National School of Public Administration (Canada)
Varna Free University «Chernorizets Hrabar» (Bulgaria)
Ghent University (Belgium)
Baltic International Academy (Latvia)
The International Research Education & Training Center (Estonia)
Pokrov Czechinvest s.r.o. (Czech Republic)
Taras Shevchenko National University of Kyiv (Ukraine)
National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»
(Ukraine)
V. N. Karazin Kharkiv National University (Ukraine)
Kyiv National University of Construction and Architecture (Ukraine)
State University Of Trade And Economics
Sumy State University (Ukraine)
Lviv State University of Physical Culture named after Ivan Bobersky (Ukraine)
Uzhhorod National University (Ukraine)
Public Institution «Institute for Economics and Forecasting of the National Academy
of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Public Institution «Institute for Demography and Quality of Life of the National
Academy of Sciences of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Association for Management Development and Business Education
(Ukraine)
Poltava Territorial Branch of the All-Ukrainian Professional NGO «Union of Auditors
of Ukraine» (Ukraine)
Ukrainian Chamber of Commerce and Industry (Ukraine)**

COLLECTION

III International Scientific and Practical Internet Conference

«SUSTAINABLE DEVELOPMENT: CHALLENGES AND THREATS IN CONDITIONS OF MODERN REALITIES»

June 05, 2025

With the support of the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Poltava

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу
Національного університету імені Юрія Кондратюка заборонено

Редакційна колегія:

Онищенко С.В., д.е.н., професор;
Крекотень І.М., к.е.н., доцент;
Глебова А.О., к.е.н., доцент;
Глушко А.Д., к.е.н., доцент;
Гришко В.В., д.е.н., професор;
Карпенко Є.А., к.е.н., доцент;
Кульчій І.О., канд. держ. упр, доцент;
Птащенко Л.О., д.е.н., професор;
Свистун Л.А., к.е.н., доцент;
Чижевська М.Б., к.е.н., доцент;
Чичкало-Кондрацька І.Б., д.е.н., професор.

Сталий розвиток: виклики та загрози в умовах сучасних реалій : матеріали
С 76 III Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції, 05 червня 2025 р. – Полтава :
Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2025. – 387 с.

У збірнику матеріалів Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції розглянуто теоретичні, методологічні й практичні аспекти, виклики та загрози розвитку суб’єктів господарювання та держави в умовах сучасних реалій.

Досліджено теоретичні та практичні аспекти співпраці влади, менеджменту підприємства та громадських інституцій у контексті цілей сталого розвитку. Визначено проблеми та перспективи стабілізації фінансової системи як умова євроінтеграції України. Висвітлено сучасний стан та перспективи розвитку міжнародної економічної діяльності України. Досліджено особливості бухгалтерського обліку, аудиту, контролю й оподаткування суб’єктів господарювання в умовах сучасних реалій, а також окреслено перспективи соціально-економічного розвитку країни в контексті євроінтеграції.

Збірник розраховано на фахівців із фінансів, економіки та менеджменту, працівників органів державної влади й місцевого самоврядування, науковців, викладачів, аспірантів і студентів.

УДК 330.34-021.87”363”:342.77
С 76

*Матеріали друкуються мовою оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори*

ISBN 978-966-616-186-7

© Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Шульга В.О., аспірантка;
Денисенко О.О.

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)*

ЮРИДИЧНИЙ ЗАХИСТ ЖІНОК, ЯКІ ПОСТРАЖДАЛИ ВІД ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА У ПЕРІОД ВІЙНИ

Законом України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» (далі – Закон) визначено організаційно-правові засади запобігання та протидії домашньому насильству, основні напрями реалізації державної політики у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, спрямовані на захист прав та інтересів осіб, які постраждали від такого насильства. Зокрема, Законом надано юридичне визначення поняттю «домашнє насильство», його видів, визначено коло осіб, на яких поширюється сфера дії законодавства про запобігання та протидію домашньому насильству, суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству, визначено механізми захисту постраждалих осіб та ін.

Домашнє насильство – діяння (дії або бездіяльність) фізичного, сексуального, психологічного або економічного насильства, що вчиняються в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа, а також погрози вчинення таких діянь [1].

Виділяють чотири види домашнього насильства: фізичне, психологічне, економічне та сексуальне .

У цілому, законодавство України у сфері запобігання та протидії домашньому насильству є досить розвиненим і відповідає міжнародним стандартам, особливо після ратифікації Україною 20.06.2022 Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами (Стамбульської конвенції) – міжнародна угода Ради Європи, яка криміналізує, захищає постраждалих та попереджує насильство проти жінок та дівчат, а саме: домашнє насильство, сексуальне насильство (згвалтування, зокрема й шлюбні, та сексуальні домагання), убивства честі та інші злочини, виправдовувані «честю» та інше насильство, асоційоване зі статтю. Конвенція визначає насильство проти жінок порушенням прав людини та формою дискримінації і пропонує системні та контрольовані стратегії викорінення цих явищ [2].

З ратифікацією Стамбульської конвенції відбулися законодавчі зміни. Так, внесено зміни до п. 7 ч. 1 ст. 284 КПК України, який передбачає можливість закриття кримінального провадження в разі, якщо потерпіла особа відмовилася від обвинувачення у кримінальному провадженні у формі приватного обвинувачення, однак ця норма більше не поширюється на кримінальні провадження щодо кримінальних правопорушень, пов'язаних з домашнім насильством [3].

Крім того, 20.11.2024 Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення механізму запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі», з метою удосконалення механізму запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі, а також імплементації положень Стамбульської конвенції:

- розірвання шлюбу між подружжям можливе за бажанням одного з подружжя, навіть під час вагітності та протягом одного року після народження дитини;
- неможливість застосування заходів щодо примирення, якщо один із подружжя вчинив або вчиняє домашнє насильство;

– заборонено проведення медіації у випадках домашнього насильства та насильства за ознакою статі;

– постраждалі від сексуального насильства, пов'язаного з конфліктом, можуть отримати допомогу у розгалуженій мережі спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від домашнього насильства та насильства за ознакою статі [4].

Постановою Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 658 «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі» визначено механізм взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі, спрямованої на забезпечення комплексного інтегрованого підходу до подолання насильства та сприяння реалізації прав осіб, постраждалих від насильства, шляхом запобігання насильству, ефективного реагування на факти насильства, надання допомоги та захисту постраждалим особам, забезпечення відшкодування заподіяної шкоди, належного розслідування фактів насильства та притягнення кривдників до передбаченої законом відповідальності [5].

В Україні діє розгалужена мережа спеціалізованих служб підтримки для осіб, які постраждали від домашнього насильства. Ці сервіси також допоможуть отримати інформаційну та психологічну підтримку, а також за потреби надати тимчасове місце проживання, скласти план дій у випадку повторного насильства, проінформувати про засоби захисту вас та дітей, а також задокументувати випадок насильства, якщо в майбутньому потрібно буде надавати докази в поліції або суді.

За даними Національної сервісної служби України станом на 01.04.2025 в Україні функціонує 1137 спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від домашнього насильства та насильства за ознакою статі [6].

Серед них – притулки, денні центри, кризові кімнати, спеціалізовані служби первинного соціально-психологічного консультування і мобільні бригади. Ці служби надають постраждалим своєчасну допомогу, включаючи консультування, інформування про доступні медичні, соціальні чи правові послуги, а також психоемоційну підтримку й безпечний тимчасовий прихисток [7].

Також, слід звернути увагу, що чинне законодавство України передбачає відповідальність за вчинене насильство, яка залежить від того, чи випадок буде визнано адміністративним правопорушенням, чи кримінальним правопорушенням, а також від багатьох інших факторів.

Якщо домашнє насильство не спричинило тілесних ушкоджень потерпілій та не є систематичними, воно може бути визнано поліцією адміністративним правопорушенням. Проте, у випадках, коли домашнє насильство є систематичним та спричинило фізичні або психологічні страждання, розлади здоров'я, втрату працездатності, емоційну залежність або погіршення якості життя потерпілої, воно може бути визнано злочином, відповідальність за вчинення якого передбачена Кримінальним кодексом України.

Важливим спектром у період військового стану є забезпечення активної співпраці з громадськими організаціями у сфері захисту прав осіб, які постраждали від домашнього насильства. На сьогодні, домашнє насильство є серйозною соціально-правовою проблемою, яка потребує комплексного підходу як з боку держави, так і з боку громадськості.

Таким чином, законодавство України у сфері запобігання та протидії домашньому насильству є розвиненим і відповідає міжнародним стандартам, зокрема після ратифікації Стамбульської конвенції. Законодавчі ініціативи спрямовані на захист прав постраждалих, удосконалення механізмів запобігання насильству, забезпечення доступу до спеціалізованих служб підтримки та криміналізацію відповідних діянь. Значна увага приділяється інтегрованому підходу до взаємодії суб'єктів, які здійснюють заходи у цій сфері, та співпраці з громадськими організаціями, особливо в умовах військового стану. Розгалужена мережа притулків, кризових кімнат та мобільних бригад забезпечує постраждалим своєчасну допомогу, захист і підтримку. Водночас ефективність протидії домашньому насильству залежить від поєднання законодавчих заходів, просвітницької роботи та суспільної свідомості.

Список використаних джерел

1. Про запобігання та протидію домашньому насильству : Закон України від 07.12.2017 № 2229-VIII : станом на 19 груд. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text>
2. Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу із цими явищами : Закон України від 20.06.2022 № 2319-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2319-20#Text>
3. Кримінальний процесуальний кодекс України : Кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI : станом на 9 трав. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
4. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення механізму запобігання та протидії домашньому насильству та насильству за ознакою статі : Закон України від 20.11.2024 № 4073-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4073-20#Text>
5. Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі: постанова Кабінету Міністрів України від 22.08.2018 № 658: станом на 12.05.2025 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/658-2018-%D0%BF#Text>
6. За офіційною інформацією Національної соціальної сервісної служби України URL: <https://nssu.gov.ua/storage/app/sites/22/uploaded-files/sayt-zvit-spetssluzhbi-kviten.pdf>
7. Про затвердження типових положень про денний центр соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, та спеціалізовану службу первинного соціально-психологічного консультування осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі: постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 824: станом на 12.05.2025 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/824-2019-%D0%BF#Text>